

HIRSIZLIK SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

A. SİGORTANIN KAPSAMI

A.1. Sigortanın Konusu

Bu sigorta ile poliçede belirlenen sigortalı yerde hırsızlık veya hırsızlığa teşebbüsün;

- 1.1. Kıırma, delme, yıkma, devirme ve zorlamayla girilerek,
- 1.2. Araç, gereç veya bedeni çeviklik sayesinde tırmanma veya aşma suretiyle girilerek,
- 1.3. Kaybolan, çalınan veya haksız yere elde edilen asıl anahtarlar veya anahtar uydurarak veya başka aletler veya şifre yardımıyla kilit açma suretiyle girilerek,
- 1.4. Sigortalı yerlere gizlice girip saklanarak veya kapanarak,
- 1.5. Öldürme, yaralama, zor ve şiddet kullanma veya tehditle, yapılması halinde sigortalı kıymetlerde doğrudan meydana gelen maddi kayıp ve zararlar, teminat altına alınmıştır.

Teminat poliçede belirtilmek şartıyla yukarıda sıralanan riziko gruplarından sadece biri veya birkaçı için de verilebilir.

A.2. Sigorta Bedelinin Kapsamı

Sigortalıya ve kendisiyle birlikte sürekli oturanlara ve çalışanlarına ait sigortalanabilir kıymetler sigorta kapsamı içindedir.

Sigortalı yerlerde bulunan sigorta konusu kıymetler;

- a) Nitelikleri bakımından madde veya gruplara ayrılmış ise bu madde ve gruplardan herhangi birinin içine giren,
- b) Tek bir sigorta bedelinde belirtilmiş ise bu bedele ilişkin tanımın içine giren,

her şey poliçede ayrıca belirtilmiş olsun olmasın sonradan edinilmiş olsa dahi sigorta teminatı kapsamı içindedir.

Hırsızlık eylemini gerçekleştirmek amacıyla sigortalı kıymetlerin bulunduğu yerlere girilmesi veya bu yerlerin açılması esnasında verilecek tahribat da sigorta teminatı kapsamındadır.

Sigorta sözleşmesine, teminat altına alınacak kıymetlerin muhafazası için özel hükümler konabilir. Bu takdirde sigortacı, söz konusu kıymetlerin sigorta sözleşmesinde öngörülen şekillerde saklanmadığını ispat etmedikçe tazminat ödemekten kaçınmaz.

A.3. Ek Sözleşme ile Teminat Kapsamına Dahil Edilebilecek Kıymetler

Aşağıda sayılanlar teminat kapsamı dışındadır. Ancak sigorta bedellerinin poliçede ayrıca belirtilmesi kaydıyla ek sözleşme ile teminat kapsamı içine alınabilirler:

- 3.1. Kürk ve ipek halı ile sanat veya antika değeri olan tablo, koleksiyon, heykel, biblo, resim, kitap, gravür, yazı, halı ve benzerleri,
- 3.2. Model, kalıp, plan ve kroki, ihtira beratı, ticari defter ve benzerleri,
- 3.3. Sigorta sözleşmesine konu olan yerler dahilinde bulunan kara, deniz ve hava araçları ile bunların yükleri,
- 3.4. İşyeri ile bağlantısı olmayan vitrinlerde sergilenen mallar,
- 3.5. Nakit, hisse senedi, tahvil ve kıymetli kâğıt ile altın, gümüş ve sair kıymetli maden ile bunlardan mamul eşya, mücevher, değerli taş, inci ve benzerleri,
- 3.6. Sigortalıya, kendisiyle birlikte oturanlara ve çalışanlarına ait olmayıp da sigorta sözleşmesinde gösterilen yerde bulunan mallar,
- 3.7. Konutlarda bulunan ve sigorta bedellerinin toplam sigorta bedelinin aşağıda belirtilen oranları aşan kısımları,
 - a) Sanat veya antika değeri olan tablo, koleksiyon, heykel, biblo, resim, kitap, gravür, yazı, halı ve benzerlerinin sigorta bedellerinin toplam sigorta bedelinin %5'ini aşan kısmı,
 - b) Altın, gümüş ve sair kıymetli maden ile bunlardan mamul eşya, mücevher, değerli taş, inci ve benzerlerinin sigorta bedellerinin toplam sigorta bedelinin %5'ini aşan kısmı,
 - c) Aksam ve teferruatları da dahil olmak üzere bilgisayar, video, video çekicisi, telsiz, televizyon, radyo, pikap, teyp, müzik seti, fotoğraf makinesi, film makinesi (gösterme veya çekme), dürbün ve mikroskopların sigorta bedellerinin toplam sigorta bedelinin % 10'unu aşan kısmı,
 - d) Kürk ve ipek halıların sigorta bedellerinin toplam sigorta bedelinin % 10'unu aşan kısmı.

Sigorta sözleşmesine, yukarıdaki fıkraya göre teminat altına alınacak eşyaların muhafazası için özel hükümler konabilir. Bu takdirde sigortacı, söz konusu eşyaların sigorta sözleşmesinde öngörülen şekillerde saklanmadığını ispat etmedikçe tazminat ödemekten kaçınamaz.

A.4. Ek Sözleşme ile Teminat Kapsamına Dahil Edilebilecek Haller

Aşağıdaki hallerden herhangi birinin varlığını fırsat bilerek yapılan hırsızlık, yağma ve suçlara teşebbüsten kaynaklanan zararlar sigorta teminatının dışında olup ancak ek sözleşme yapılarak teminat kapsamı içine alınabilirler:

- 4.1. Sigorta sözleşmesinde gösterilen yerlerin içinde aralıksız 30 günden fazla kimse bulunmaması,
- 4.2. Poliçede gösterilen yerlerde bulunan kıymetlerin, bu yerlerden taşınması ve bu yerlerin dışındaki adreslerde tutulması,

- 4.3. Grev, lokavt, kargaşalık ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibati hareketler,
- 4.4. Yangın, yıldırım, infilak, deprem, yanardağ püskürmesi, seylap, fırtına, yer kayması, kar ağırlığı,
- 4.5. Sigortalının hizmetinde bulunan kimselerce yapılan hırsızlık ve tahribat,
- 4.6. Kıyafet değiştirerek veya silahsızın sıfat takınarak yapılan hırsızlık1ar,
- 4.7. 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar

A.5. Teminat Dışında Kalan Haller

Aşağıdaki haller sigorta teminatının dışındadır:

- 5.1. Savaş, istila, düşman hareketleri, iç savaş, ihtilal, ayaklanma ve askeri hareketlerden yararlanılarak yapılan hırsızlık, yağma ve bu suçlara teşebbüsten kaynaklanan zararlar,
- 5.2. Herhangi bir nükleer yakıttan veya nükleer yakıtın yanması sonucu nükleer artıklardan veya bunlara atfedilen sebeplerden meydana gelen iyonlayıcı radyasyon veya radyo-aktif bulaşma ya da bunların gerektirdiği askeri ve inzibati tedbirlerden yararlanılarak yapılan, hırsızlık, yağma ve tahribat (Bu bentte geçen yanma deyimi kendi kendini idame ettiren herhangi bir nükleer ayrışım olayını da kapsayacaktır).
- 5.3. Kamu otoritesi tarafından sigortalı şeyler üzerinde yapılacak tasarruflardan yararlanılarak yapılan hırsızlık, yağma veya bu suçlara teşebbüsten kaynaklanan zararlar,
- 5.4. Sigortalıyla birlikte yaşayan veya birlikte oturan kimseler tarafından yapılan hırsızlık ve tahribat,
- 5.5. Hırsızların neden olacağı yangın, infilak ve dahili su zararları
- 5.6. Envanter açıkları.

A.6. Eksik Sigorta

Aksi kararlaştırılmadıkça, poliçede belirtilen sigorta bedeli sigorta edilen menfaatin hasara uğradığı andaki değerinden düşük olduğu takdirde, tazminat sigorta bedeli ile sigorta değeri arasındaki orana göre ödenir.

Sigortalı veya sigorta ettiren, sigorta sözleşmesini yukarıdaki oran gözönüne alınmaksızın sigorta bedelini aşmayan zararın tamamının sigortacı tarafından ödeneceği şeklinde değiştirebilir. Sigortalı veya sigorta ettiren sözleşmeyi bu şekilde değiştirdiğini, rizikonun gerçekleşmesinden önce, noter protestosu ile sigortacıya bildirdiği takdirde, bildirim gününden sonra gelen günden itibaren sözleşme hükümleri, kendiliğinden sigortalının sigorta bedelini aşmayan zararın tamamından sorumlu olacağı şeklinde değiştirilmiş olur. Sigortalı prim farkını esas primin ödenmesine ilişkin hükümler uyarınca öder.

A.7. Aşkın Sigorta

Sigorta bedeli veya sigortacının zarar dolayısıyla ödemeyi kararlaştırdığı miktar, sigorta olunan menfaatin değerini aşarsa sigortanın bu değeri aşan kısmı geçersizdir.

Sigorta süresi içinde haberdar olan sigortacı bu durumu sigortaliya ihbar eder ve sigorta bedelini ve primin bu aşkın bedele ait kısmını indirir ve fazlasını sigortaliya iade eder.

A.8. Muafiyet

Sigorta bedelinin belli bir yüzdesine kadar olan hasarların veya hasarın belli bir yüzdesinin ve/veya miktarının sigortacı tarafından tazmin edilmeyeceği kararlaştırılabilir.

Bu şekilde belirlenen muafiyet oranları veya tutarları poliçede belirtilir.

A.9. Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan tarihlerde aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saati ile öğleyin saat 12.00'de başlar ve öğleyin saat 12.00'de sona erer.

B. HASAR VE TAZMİNAT

B.1. Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde, Sigorta Ettirenin Yükümlülükleri

Sigortalı veya sigorta ettiren, rizikonun gerçekleşmesi halinde aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür.

- 1.1. Rizikonun gerçekleştiğini öğrendiği tarihten itibaren beş iş günü içinde sigortacıya bildirimde bulunmak.
- 1.2. Rizikonun gerçekleştiğini öğrendiğinde, durumu derhal yetkili makamlara bildirmek ve çalışanlar arasında kıymetli evrak varsa dolaşımını ve ödenmesini önlemek için ilgili yerlere derhal başvuruda bulunmak,
- 1.3. Sigortalı değilmişçesine gerekli koruma önlemlerini almak ve bu amaçla sigortacı tarafından verilen talimata elinden geldiği kadar uymak,
- 1.4. Zorunlu haller dışında, rizikonun gerçekleştiği yer veya kıymetlerde bir değişiklik yapmamak,
- 1.5. Sigortacının isteği üzerine rizikonun gerçekleşmesi nedenlerini ayrıntılı şekilde belirlemeye, zarar miktarı ile delilleri saptamaya ve rücu hakkının kullanılmasına yararlı, sigorta ettiren için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri gecikmeksizin sigortacıya vermek,
- 1.6. Zararın tahmini miktarını belirten, yazılı bir bildirimini makul ve uygun bir süre içinde sigortacıya vermek,

- 1.7. Tazminat yükümlülüğü ve miktarı ile rücu haklarının saptanması için sigortacının veya yetkili kıldığı temsilcilerinin sigortalı kıymetlerin bulunduğu yerlerde, sigortalı kıymetlerde ve bunlarla ilgili belgeler üzerinde yapacakları araştırma ve incelemelere izin vermek,
- 1.8. Sigorta konusu ile ilgili başka sigorta sözleşmeleri varsa bunları sigortacıya bildirmek.

B.2. Koruma Önlemleri

Sigortalı veya sigorta ettiren, sigorta poliçesiyle temin olunan rizikoların gerçekleşmesinde zararı önlemeye, azaltmaya ve hafifletmeye yarayacak önlemleri almakla yükümlüdür. Alınan önlemlere ilişkin giderler, bu önlemler faydasız kalmış olsa bile, sigortacı tarafından ödenir. Eksik sigorta varsa, sigortacı bu giderleri sigorta bedeliyle sigorta değeri arasındaki orana göre öder.

B.3. Zararın Tespiti

Sigortalı kıymetlerin çalınması ya da hırsızlığa teşebbüs edilmesi sonucunda sigortalı kıymetlerde ve bulunduğu yerde meydana gelen zararın miktarı taraflar arasında yapılacak anlaşmayla tespit edilir.

Taraflar zarar miktarında anlaşamadıkları takdirde, zarar miktarının tayini, hakem-bilirkişilerce aşağıdaki esaslara uyulmak suretiyle saptanır ve sigortacıdan tazminat talep edilmesi veya sigortacının dava edilmesi halinde zarar miktarıyla ilgili hakem-bilirkişi raporu tazminatın saptanmasına esas teşkil eder. Şu kadar ki, tek hakem-bilirkişi seçilmiş ise atandığı tarihten itibaren, diğer hallerde ise üçüncü hakem-bilirkişinin seçilmesinden itibaren en geç üç ay içerisinde ve her halükarda rizikonun gerçekleştiği tarihten itibaren altı ay içerisinde raporun tebliğ edilmemesi halinde taraflar zarar miktarını her türlü delille ispat edebilirler.

Taraflar, uyuşmazlığın çözümü için tek hakem-bilirkişi seçiminde anlaşamadıkları takdirde, taraflardan her biri kendi hakem-bilirkişisini seçer ve bu hususu noter eliyle diğer tarafa bildirir. Taraflarca seçilen hakem-bilirkişiler ilk toplantı tarihinden itibaren yedi gün içerisinde ve incelemeye geçmeden önce, bir üçüncü hakem-bilirkişi seçerler ve bunu bir tutanakla saptarlar. Üçüncü hakem-bilirkişi ancak taraflarca seçilen hakem-bilirkişilerin anlaşamadıkları hususlarda, anlaşamadıkları hadler içinde kalmak suretiyle, diğer hakem-bilirkişilerle birlikte tek bir rapor halinde karar vermeye yetkilidir. Hakem-bilirkişi raporu taraflara aynı zamanda tebliğ edilir.

Taraflardan herhangi biri, diğer tarafça yapılan tebliğden itibaren 15 gün içinde hakem-bilirkişisini seçmez yahut taraflarca seçilen hakem-bilirkişiler üçüncü hakem-bilirkişinin seçimi konusunda yedi gün içinde anlaşmazlarsa, üçüncü hakem-bilirkişi taraflardan birinin isteği üzerine hasar yerindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkeme tarafından uzman kişiler arasından seçilir.

Hakem-bilirkişilere, uzmanlıklarının yeterli olmadığı nedeniyle itiraz olunabilir. Hakem-bilirkişinin kimliğinin öğrenilmesinden sonra yedi gün içerisinde kullanılmayan itiraz hakkı düşer.

Hakem-bilirkişi ölür, görevden çekilir veya reddedilir ise, yerine aynı usule göre yenisi seçilir ve göreve kaldığı yerden devam olunur.

Hakem-bilirkişiler, zarar miktarının saptanması konusunda gerekli görecekları deliller ile sigortalı şeylerin rizikonun gerçekleşmesi sırasındaki değerini saptamaya yarayacak kayıt ve belgeleri isteyebilir ve hasar yerinde incelemede bulunabilirler.

Hakem-bilirkişilerin veya üçüncü hakem-bilirkişinin zarar miktarı konusunda verecekleri karar kesindir, tarafları bağlar.

Hakem-bilirkişi kararlarına ancak tespit edilen zarar miktarının, gerçek durumdan önemli şekilde farklı olduğu anlaşılır ise itiraz edilebilir ve bunların iptali, kararın tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde rizikonun gerçekleştiği yerdeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkemeden istenebilir.

Taraflar kendi seçtikleri hakem-bilirkişilerin ücret ve masraflarını öderler. Tek hakem-bilirkişinin veya üçüncü hakem-bilirkişinin ücret ve masrafları taraflarca yarı yarıya ödenir.

Zarar miktarının saptanması bu sözleşmede ve mevzuatta mevcut hüküm ve şartları ve bunların ileri sürülmesini etkilemez.

B.4. Tazminatın Hesabı

Sigorta tazminatının hesabında sigortalı kıymetlerin rizikonun gerçekleşmesi, anındaki tazmin değeri esas tutulur. Sigorta tazmin değeri aşağıdaki şekilde hesaplanır.

Ticari emtada, rizikonun gerçekleşmesinden bir önceki iş günü piyasa alım fiyatı esas tutulur.

Fabrika ve imalathanelerde imal halinde bulunan maddelerde, rizikonun gerçekleşmesinden bir iş günü önceki piyasa fiyatına göre hammadde ve malzemenin satın alınması için ödenecek bedellere o güne kadar yapılan imal masrafları ve genel giderlerden gereken payın eklenmesi suretiyle hesaplanır. Ancak bu suretle saptanan tazmin değeri, hiçbir zaman bu maddelerin mamüllerinin rizikonun gerçekleşmesinden bir iş günü önceki piyasa alım fiyatını geçemez.

Ham ve mamul maddeler, fabrika ve imalathanelerin ister içinde veya eklentisinde, ister diğer herhangi bir yerinde bulunsun bu madde hükümleri bakımından ticari emtiadan sayılır.

Her türlü makine ve tesisat, alet-edevat ve demirbaşlarda, yenilerinin satın alınması için ödenecek bedel esas tutulur. Ancak, bu bedelden eskime ve aşınma ve başka sebeplerden ileri gelen kıymet eksilmeleri düşüleceği gibi yenilerinin randıman ve nitelik farkları varsa bu farklar da dikkate alınır.

Her türlü ev eşyası ve kişisel eşyada, yenilerinin satın alınması için ödenecek bedel esas tutulur. Ancak bu bedelden, eskime ve aşınma ve başka sebeplerden ileri gelen kıymet eksilmeleri indirilir.

Sigorta sözleşmesinin yapılması sırasında veya sigorta süresi içinde; sigorta konusu kıymetin tazmin değeri sigorta ettiren ve sigortacının mutabakatıyla seçtikleri bilirkişiler tarafından saptanır ve taraflarca kabul olunursa bu değere taraflarca itiraz olunamaz.

Mutabakatlı değer esasıyla yapılacak sözleşmeler için saptanacak değer listesi en çok bir yıllık sigorta süresi için geçerlidir.

Bilirkişi masrafı, sözleşmeyi mutabakatlı değer esasıyla isteyen tarafa aittir. Ticari emtia üzerine mutabakatlı değer esasıyla sözleşme yapılamaz.

Kıymetli evrakın değeri, hırsızlık gününden bir evvelki günün borsa, yoksa piyasa veya rayiç fiyatına göre tesbit edilir.

Kıymetli evrakın iptal veya başka bir suretle yerlerine ikamesi mümkün olduğu takdirde, tazmin edilecek bedel ikame masraflarıdır. Paralarda, paranın nominal değeridir.

Sigortacının sorumluluğu; sigortalı şeylerin hepsi için tek bir bedel öngörülmüş ise bu bedelle, sigortalı şeyler nitelikleri bakımından madde veya gruplara ayrılmış ise bu madde ve gruplarla ilgili bedellerle sınırlıdır.

B.5. Tazminatın Ödenmesi

Sigortalı kıymetler birden çok kez sigorta edilmişse, tazminat miktarının yasa ve bu poliçe hükümlerine göre saptanmasından sonra sigortacı payına düşen kısmı öder.

Sigortacı belirlenen tazminatı, rizikonun gerçekleştiğini belirleyen bilgi ve belgelerin kendisine ulaşmasından itibaren en geç 30 gün içerisinde sigortalıya ödemek zorundadır.

Sigortacı, parayı ve kıymetli evrakı aynen ikame suretiyle de tazmin edebilir.

Ancak, hisse senedi ve tahvillerle diğer kıymetli evrakta ikame masrafları söz konusu ise sigortalı ikame işlerini takip ederek bu işlemin en kısa zamanda yapılmasını sağlar. Aksi takdirde doğacak zarardan sigortalı sorumlu olacaktır.

Sigortalı veya sigorta ettiren hakkında soruşturma açılmış ise bu soruşturmanın tamamlanmasına kadar sigortacı tazminat ödemesini bekletebilir. Çalınmış olan şeyler kısmen veya tamamen bulunmuş ise, sigorta ettiren veya sigortalı durumu derhal sigortacıya bildirmekle yükümlüdür.

Bulunma, tazminatın ödenmesinden önce olmuşsa, sigorta ettiren bunları geri almak zorundadır.

Bulunma tazminatın ödenmesinden sonra olmuşsa, sigortalı bulunan şeyin değerini ödeyerek ya geri alır ya da bulunan şeylerin mülkiyetini sigortacıya devreder.

Geri alınma durumunda, bulunan şeylerde çalınma dolayısıyla bir kıymet eksilmesi meydana gelmiş ise, sigortacı bu zararı ödemek zorundadır.

B.6. Tazminat Hakkının Eksilmesi veya Düşmesi

Sigortalı veya sigorta ettiren, rizikonun gerçekleşmesi halindeki yükümlülüklerini yerine getirmez ve bunun sonucu zarar miktarında bir artış olursa, sigortacının ödeyeceği tazminattan bu şekilde artan kısım indirilir.

Sigortalı veya sigorta ettiren, rizikonun gerçekleşmesine kasden sebebiyet verir veya zarar miktarını kasden artırıcı eylemlerde bulunursa, bu poliçeden doğan talep hakları düşer.

B.7. Hasar ve Tazminatın Sonuçları

Sigortacı, ödediği tazminat tutarınca hukuken sigortalı yerine geçer. Sigortalı veya sigorta ettiren, sigortacının açabileceği davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeğe zorunludur.

Sigorta edilmiş rizikonun gerçekleşmesi ile tam hasar meydana geldiği takdirde sigorta teminatı sona erer. Kısmi hasar halinde, sigorta bedeli, rizikonun gerçekleştiği tarihten itibaren, ödenen tazminat tutarı kadar eksilir.

Sigorta bedelinin madde veya gruplara ayrılmış olması hallerinde de aynı yöntem uygulanır.

Sigorta bedelinin eksildiği hallerde, sigorta ettirenin istediği tarihten itibaren gün esaslı ile prim alınmak suretiyle sigorta bedeli eski miktarına yükseltilebilir.

Kısmi hasarlarda, taraflar sigorta sözleşmesini feshetme hakkına sahiptir. Taraflar fesih hakkını ancak tazminat ödenmeden önce kullanabilir. Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

C. ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

C.1. Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü

Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde de ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının sorumluluğunun başlayacağını kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk onbeş gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir.

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim, gün esaslı üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

C.2. Sigortalı veya Sigorta Ettirenin Sözleşme Yapıldığı Sırada Beyan Yükümlülüğü

Sigorta sözleşmesi, sigorta ettirenin teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde yazılı beyanına dayanılarak akdedilmiştir.

Sigorta ettirenin beyanı gerçeğe aykırı veya eksik olması dolayısıyla, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını

veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek hallerde sigortacı, durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir veya sözleşmeyi yürürlükte tutarak aynı süre içinde prim farkını talep edebilir.

Sigortalı veya sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul ettiğini sekiz gün içinde bildirmediği takdirde sözleşme feshedilmiş olur.

Cayma veya feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Sigortalı veya sigorta ettirenin kasıtlı davrandığı anlaşıldığı takdirde sigortacı, riziko gerçekleşmiş olsa bile sözleşmeden cayabilir, tazminatı ödemez ve prime hak kazanır.

Sigortalı veya sigorta ettirenin kasdı bulunmadığı durumlarda rizikonun, sigortacı durumu öğrenmeden önce veya sigortacının cayabileceği ve feshedebileceği ya da caymanın veya feshin hüküm ifade etmesi için geçecek sürede gerçekleşmesi halinde, sigortacı tazminatı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

Süresinde kullanılmayan cayma veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

C.3. Sigorta Ettirenin Sigorta Süresi İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

Sigorta ettiren, sigortacının izni olmadan sözleşmenin yapılmasından sonra sigortalı kıymetlerin bulunduğu yerde ya da kullanış tarzında, teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde belirtilene nazaran değişiklik yaptığı takdirde, bu durumu sigortacıya sekiz gün içinde bildirmekle yükümlüdür.

Değişiklik, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerden ise, sigortacı sekiz gün içinde sözleşmeyi fesheder yahut prim farkını talep etmek suretiyle sözleşmeyi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul ettiğini sekiz gün içinde bildirmediği takdirde sözleşme feshedilmiş olur.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Sigortalı kıymetlerin bulunduğu yerlerin veya kullanma şeklinin, teklifname teklifname yoksa poliçe ve eklerinde belirtilene nazaran değiştirildiğini öğrenen sigortacı, sigorta sözleşmesinin yürürlükte kalmaya devam etmesine razı olduğunu gösteren bir harekette bulunursa fesih hakkı düşer.

Değişiklik, rizikoyu hafifletici nitelikte ve daha az prim ödenmesini gerektirir hallerden ise sigortacı, bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre hesap edilecek prim farkını sigorta ettirene geri verir.

Sigortacının sözleşmeyi bu değişikliklere göre yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerde:

- a) Sigortacı durumu öğrenmeden önce,

- b) Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde,
- c) Fesih ihbarının hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde,

riziko gerçekleşirse, sigortacı, tazminatı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

C.4. Birden Çok Sigorta

Sigortalanmış şeyler üzerine sigorta ettiren başka sigortacılarla aynı rizikolara karşı ve aynı süreye rastlayan başka sigorta sözleşmesi yapacak olursa, bunu tüm sigortacılara derhal bildirmekle yükümlüdür.

Sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren 8 gün içinde sözleşmeyi feshedebilir. Süresinde kullanılmayan fesih hakkı düşer.

C.5. Menfaat Sahibinin veya Zilyedlik Durumunun Değişmesi

Sözleşme süresi içinde, menfaat sahibinin veya zilyedlik durumunun değişmesi halinde (ölüm hali hariç) sigorta sözleşmesi münfesihtir.

Ölüm halinde ise, sigorta ettiren ve sigortanın varlığını öğrenen yeni hak sahibi durumu 15 gün içinde sigortacıya bildirmekle yükümlüdür.

Sigortacı değişikliği, yeni hak sahibi de sigortanın mevcudiyetini öğrendiği tarihten itibaren 8 gün içinde sözleşmeyi feshedebilir.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esasından hesap edilir ve fazlası yeni hak sahibine geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih hakkı düşer.

Sigortalı kıymetlerin maliğinin değişmesi anında ödenmesi gerekli prim borçlarından, sigorta ettiren ile fesih hakkını kullanmayan yeni hak sahibi müteselsilen sorumludur.

Sigortalı kıymetlerin şeylerin sahibinin ölümüyle, varsa ödenecek prim borcundan kanuni varisleri sorumludur veya iade edilecek primi alma hakkı sigortalının kanuni varislerine aittir.

C.6. Sigortalı Yerde Değişiklik

Sigortalı kıymetlerin kısmen veya tamamen yeri değiştiğinde C.3. maddesi hükümleri uygulanır.

C.7. İhbarlar

Sigortalının veya sigorta ettirenin bildirimleri sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye, noter eliyle veya taahhütlü mektupla yapılır.

Sigortacının bildirimleri de sigortalının veya sigorta ettirenin poliçede gösterilen adresine veya bu adres değişmişse son bildirilen adresine aynı surette yapılır.

Taraflara imza karşılığında elden verilen mektup, telgraf, teleks veya faks ile yapılan bildirimler de taahhütlü mektup hükmündedir.

Sigortacı tarafından yapılan fesih ihbarı postaya veya notere verildiği tarihten itibaren 15 gün sonra öğleyin saat 12:00'de, sigorta ettiren tarafından yapılan fesih ihbarı ise postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat, 12:00'de hüküm ifade eder.

C.8. Ticari ve Mesleki Sırların Saklı Tutulması

Sigortacı ve sigortacı adına hareket edenler bu sözleşmenin yapılması dolayısıyla sigortalıya veya sigorta ettirene ait olarak öğrenileceği ticari ve mesleki sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludurlar.

C.9. Yetkili Mahkeme

Sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar nedeniyle sigortacı aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, sigorta şirketi merkezinin veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acentenin ikametgâhının bulunduğu veya rizikonun gerçekleştiği yerdeki, sigortacı tarafından açılacak davalarda ise davalının ikametgâhının bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemeleridir.

C.10. Zamanaşımı

Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler iki yılda zamanaşımına uğrar.

C.11. Özel Şartlar

Sözleşmeye bu genel şartlara aykırı olmamak kaydıyla özel şartlar konulabilir.